

عنوان مقاله:

روش شناسی بومی و علوم جدید

محل انتشار:

مجله تاریخ علم، دوره 16، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

کامران امیرارجمند - کتابخانه بخش خاورمیانه دانشگاه مارتین لوتر، هله ویتنبرگ هله، آلمان

خلاصه مقاله:

سهم نجم الدوله در انتقال و جذب علوم جدید در دوره قاجار بسیار ارزنده است. ولی چرا در ایران علی رغم شکوفایی علوم در قرون گذشته رهیافتی به علوم جدید پیدا نشد، و حتی هنگامی که این علوم از خارج به ایران راه یافت نتوانست در ابتدا در ایران ریشه بدواند. اما پاسخ همه جانبه به طرح معمایی نیدهام ابعاد وسیعی را در بر می گیرد، که از توان یک فرد خارج است. در اینجا در ابتدا به اهمیت طرح این سوال اشاره می شود و به دنبال آن برخی از پاسخ هایی که تاریخ نگاران علم در غرب به این معما داده اند اجمالا بررسی و ارزیابی می شوند. سپس منطق روشن شناسی علوم سنتی در ایران به اختصار مورد بررسی قرار می گیرد و استدلال می شود که با این روش شناسی که در کتاب رساله شمسیه تجویز شده است، دستیابی به علم هیئت جدید، که با کشفیات نیوتن تثبیت و مقبولیت عام یافت، متصور نبود. در خاتمه برای تایید این استدلال به نظریه یکی از علمای عصر قاجار به نام محمد حسین شهرستانی در کتاب آیات بینات مراجعه می شود.

کلمات کلیدی:

رساله شمسیه، روش شناسی بومی، علم جدید، کاتبی قزوینی، محمد حسین شهرستانی، معمایی نیدهام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1898014>

